

de bestaaende Forhold. Jeg skal slet ikke indlade mig paa at forhandle om, hvorvidt den 700aarige Ordning er at foretrække for den nuværende eller ei, eller om den ene er mere ethist eller ei, men jeg kan ikke modstaa Friftelsen til at bemærke, at dersom jeg havde oplæst 3 Linier mere af den juridiske Professor Hagerup i Christiania, havde det været et Vaaben fra min Side mod det ærede Medlem. Han siger, at den Tanke, som han nu har udviklet, overer han at paa- staa er fuldt saa stemmende med Wgtefællers Idee, fuldt saa ethist berettiget, som den, hvormed Fællesieiet forsvares. Jeg vil kun staa fast, at de Lærde altsaa ere uenige om, hvorvidt Wgtefællers er mere ethist med Fælleskab eller med Særeie, det er to Jurister, der staa lige overfor hinanden. Jeg vil dernæst gjøre det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) opmærksom paa, at han vist ikke fuldstændig har opfattet §. 12, naar han mener, at det, at, dersom intet Dnise fremsættes fra Wgtefællernes Side, §§ 2—8 indtræde med Særeie af sig selv, skulde være noget lignende, om end i omvendt Forhold af, hvad der sker nu. Nu er det nemlig be- kendt, at naar de vordende Wgtefæller efter den nuværende Retstilstand intet Dnise yttre, faaer de Fælleskabet indført. I Følge mit Lovforslag tvinges de vordende Wgtefæller til at gjøre et Valg, og jeg vil tro, at de i de allerfleste Tilfælde i meget lange Tider vil vælge det nuværende Formuefælleskab, eller Noget, der ligger det meget nær. Men netop fordi det at gjøre Wgtepagt er saa vanskeligt, selv om man mere og mere faar at vide, at det er Noget, der findes og der bruges, og fordi Wgtefællers Sykke i ikke ringe Grad afhænger af, hvorledes det bliver formet i retslig Henseende, er det, at jeg ønsker, at det skal blive lettet at gjøre Wgtepagt, og det bliver det utvivlsomt, naar det bliver sagt: Enten maa I gjøre Wgtepagt eller udstede en Erklæring, som gaar ud paa, at I have Særeie. Dette er vel at mærke ikke Noget, de saaledes kunne komme til, det Ordningen skal indeholde, bliver ligefrem oplæst for dem, saa de kunne ikke gaa ind i Wgtefællers ubidende om, at de træde ind under en bestemt økonomisk Ordning. Nu kunde man i Anledning af, hvad den høitærede Justitsminister bemærkede om, at de Wgtepagter, der i den senere Tid sluttes, under Tiden ere indgaaede med en eller anden Bagtanke, som ikke altid er den rene — dette var Meningen, om det end ikke var Ordene — maaske være betænkelig derved og foretrække en anden Ordning end den, jeg her har foreslaaet, ved at lade Lovgivningen

indeholde en Række af, hvad man kalder de- klaratoriske Bestemmelser: at Wgtefællers i økonomisk Henseende skulde ordnes enten saaledes eller saaledes; noget lignende, som man har i Frankrig, hvor der er 4 eller 5 saakaldte „Régimes“, som man kan gaa ind under, men som man for Resten ogsaa til- dels kan gjøre Afvigelser fra. Jeg tror ikke, man bør gaa den Vej. For at forklare det lidt nærmere, skal jeg omtale, hvad jeg har læst et Sted, at en fransk Sagfører, som i høi Grad har med Wgtefællersager at gjøre, paa sit Bord har liggende disse forskjellige Sager og ordner dem næsten, som en Botaniker ordner sine Planter, en saa over- ordentlig stor Mængde forskellige Ordninger er der. Det viser, at Livet ikke kan rummes i bestemte Former, men at der maa gives en meget høi Grad af Frihed, og det er sikkert og paavisseligt, at der er flere eller i det Mindste en eller to af disse saakaldte franske Régimes, der staa som Hovedformer, der saa godt som aldrig blive brugte. Det er det, der har afstrækket mig fra at gaa den Vej, som jeg først under Udarbejdelsen af mit Skrift havde tænkt paa at gaa, at be- stemme saadan en 4—5 Ordninger at vælge imellem. Jeg tror, det er bedst at lade selve Livet vise Vej. Jeg tror, det er paa den Maade, vi inarest kunne til at gjøre Alle tilfredse. Det er ikke at tvinge dem til nogen- somhelst Ordning, ligesaa lidt til Formuefæl- leskab som til Særeie, men at sige til dem: I ere forpligtede til at vælge Noget, og for at I ikke skulle genere Eder for, at den ene indskrænker den Andens Rettigheder, sætte vi som Regel det, der nærmere sig mest til den fuldstændigste Selvstændighed for hver af Parterne. Der vil naturligvis saa efterhaan- den udvikle sig forskellige Former, og det kan gjerne være, at Sagførerne, hvis det bliver Lov, efter nogle Aars Forløb ville kunne lade trykke Blanketter med Hensyn til enkelte Ordninger, fordi det bliver saa almindeligt. Skulde den Tid komme, ja, saa vil det være værd at tage Sagen under fornøjet Overveelse, og gjøre det til Hovedregel i Stedet for det, som er foreslaaet her. Jeg tror, at man inarest saaledes vækker Folks Blik for, hvor vigtigt det er, naar de indgaa et Wgtefællers, at Wgtefællernes indbyrdes økonomiske Ret- tigheder blive ordnede.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Lovforslagets Obergang til 2den Behandling
vedtoges uden Afstemning.